

Home > Materialen > Afvalplan afgewerkte olie

Ontwerp Circulair Materialenplan

Afvalplan afgewerkte olie

Inspraak

Dit document is een onderdeel van het Ontwerp Circulair Materialenplan (ontwerp-CMP) voor de inspraakprocedure. Eenieder krijgt de gelegenheid om in deze periode verbeterpunten of suggesties aan te dragen voordat het CMP definitief wordt vastgesteld.

De Wet milieubeheer bepaalt dat voor het vaststellen van het CMP een procedure van inspraak moet worden gevolgd. Dit geldt niet voor alle onderdelen voor het CMP, maar wel voor de onderdelen die doorwerken in de besluiten van bevoegde gezagen. In het CMP staan deze teksten onder de kop 'Toetsingskaders'.

Zienswijzen op de toetsingskaders worden van een formele reactie voorzien in een reactienota. Daarin wordt aangegeven hoe de zienswijzen zijn verwerkt in het definitieve CMP, of worden argumenten gegeven voor waarom zienswijzen niet tot aanpassing hebben geleid. Zienswijzen op de toelichtende onderdelen worden wel bekeken op mogelijkheden om het CMP te verbeteren, maar worden niet van een formele reactie voorzien in de reactienota.

Een zienswijze indienen kan via het formulier op Platform Participatie (zie de link op circulairmaterialenplan.nl). Vermeld bij uw reactie de titel van het onderdeel van het CMP waar u op reageert, plus het paginanummer of paragraafnummer.

Pdf's ontwerp-CMP worden website

De definitieve tekst van het CMP wordt een website. Deze pdf's van het ontwerp-CMP geven een indruk van de opmaak van de toekomstige website, maar bevatten nog niet de bijbehorende functionaliteiten. Enkele tips voor het lezen van de pdf's:

- In deze pdf kunt u in de browser of de pdf-reader linksboven of rechtsboven een inhoudsgave uitklappen, genaamd 'inhoud' of 'bladwijzers'.
- Onderstippelde woorden in de tekst zijn begrippen waarvoor op de website in een uitklapkader de betekenis wordt gegeven. Zie in het ontwerp-CMP de begrippenlijst onder het deel Instrumenten.
- De [[Interne links](#)] in het CMP worden in het ontwerp-CMP nog in blauw met rechte haken weergegeven, maar deze verwijzingen werken nog niet. De links worden op de website van het definitieve CMP werkend gemaakt.

Dit document is opgemaakt voor digitoegankelijkheid. Kunt u de tekst of afbeeldingen niet lezen? Neem dan contact op via 088-7977102 of het [contactformulier](#) van de helpdesk.

Status: Ontwerp Circulair Materialenplan voor inspraak

Afzender: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Datum: januari 2025

Website: circulairmaterialenplan.nl

Home > Materialen > Afvalplan afgewerkte olie

Afvalplan afgewerkte olie

Dit afvalplan geeft het toetsingskader waar bevoegd gezag rekening mee moet houden bij het verlenen van vergunningen voor afvalverwerking en het grensoverschrijdend transport van afgewerkte olie.

Leeswijzer

Het eerste deel van dit plan bevat de toetsingskaders voor het vergunnen van de verwerking van en het grensoverschrijdend transport van afgewerkte olie. Bevoegde gezagen moeten bij het nemen van besluiten rekening houden met deze toetsingskaders.

Het tweede deel van dit plan geeft toelichting op de toetsingskaders in het eerste deel. Ook geeft het aanvullende informatie die van belang kan zijn bij het nemen van besluiten over het verwerken of het grensoverschrijdend transport van deze afvalstoffen.

Aan het einde is beschreven wat de toekomstplannen zijn voor de toetsingskaders van dit afvalplan. Kijk voor meer informatie over de verschillende ketenplannen en afvalplannen bij [\[materialen\]](#).

Inhoud

Toetsingskaders

1. Afbakening toetsingskaders
2. Toetsingskader hoogwaardig verwerken
 - 2.1. Mengen van afvalstoffen
 - 2.2. Minimumstandaard
3. Toetsingskader grensoverschrijdend transport

Toelichting

4. Toelichting op de afbakening
5. Toelichting op hoogwaardig verwerken
 - 5.1. Gescheiden houden en mengen van afvalstoffen
 - 5.2. Minimumstandaard
 - 5.3. Zeer zorgwekkende stoffen
6. Overige informatie
 - 6.1. Afvalstof of niet-afvalstof
 - 6.2. Terugwinnen van kritieke materialen
 - 6.3. BREF in relatie tot de minimumstandaard
 - 6.4. Bronvermelding

Toekomstplannen

Toetsingskaders

Dit deel van het plan beschrijft hoe bedrijven afgewerkte olie moeten verwerken en wat daarbij de aandachtspunten zijn. Het bevat het toetsingskader voor het bevoegd gezag voor het vergunnen van het verwerken van deze afvalstoffen en het toetsingskader voor het toestaan van grensoverschrijdend transport door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Bevoegde instanties moeten bij het nemen van besluiten rekening houden met het CMP en dus met deze toetsingskaders (artikel 10.14 van de Wet milieubeheer).

De primaire doelgroepen waarvoor dit plan geschreven is, zijn zowel de bedrijven die deze afvalstoffen verwerken of grensoverschrijdend transporteren als het bevoegd gezag dat voor deze activiteiten toestemming moet verlenen. Die toestemming wordt verleend in een omgevingsvergunning voor het verwerken van de afvalstoffen of met een beschikking op een kennisgeving voor grensoverschrijdend transport. Voor de omgevingsvergunning zijn gemeenten en provincies het bevoegd gezag (namens hen vaak een omgevingsdienst). Voor de beschikking op de kennisgeving is dat de minister (namens de minister de ILT).

Omdat dit deel primair geschreven is voor afvalverwerkende bedrijven en het bevoegd gezag, worden specifieke technische en juridische termen gebruikt. Voor het lezen van dit deel is daarom een bepaalde mate van kennis over de afvalwetgeving, het proces van vergunningverlening en de regels voor grensoverschrijdend transport vereist. Voor lezers die niet tot de primaire doelgroep behoren en toch meer informatie over het verwerken van deze afvalstof willen lezen, zijn met name de paragrafen met toelichting interessant.

1. Afbakening toetsingskaders

Afgewerkte olie betreft zowel minerale als synthetische gebruikte smeer-, systeem- of hydraulische olie (zoals gebruikte olie van verbrandingsmotoren en versnellingsbakken, alsmede smeerolie, olie voor turbines en hydraulische oliën), inclusief mengsels hiervan. Voor het aanmerken van olie als 'afgewerkte olie' is primair de herkomst van de olie bepalend.

De bepalingen van dit afvalplan gelden voor de volgende drie typen afgewerkte olie:

Afvalstoffen	Toelichting
PCB-houdende afgewerkte olie	PCB-houdende afgewerkte olie is olie met een gehalte aan PCB's groter dan 0,5 mg/kg (<u>as received</u>) per congeneer 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180 (verder PCB-grenswaarde).
Halogeenhoudende afgewerkte olie	Halogeenhoudende afgewerkte olie is olie: <ul style="list-style-type: none">• die geen PCB's bevat boven de PCB-grenswaarde; én,• waarvan het gehalte aan organische halogeenverbindingen, berekend als chloor, <i>groter</i> is dan 1000 mg/kg (<u>as received</u>).
(Overige) afgewerkte olie	(Overige) afgewerkte olie is olie: <ul style="list-style-type: none">• die geen PCB's bevat boven de PCB-grenswaarde; én,• waarvan het gehalte aan organische halogeenverbindingen, berekend als chloor, <i>kleiner is dan of gelijk is aan</i> 1000 mg/kg (<u>as received</u>); én,• die na het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk was bestemd niet is vermengd met andere stoffen; én,• die na het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk was bestemd separaat is afgetapt/verzameld en opgeslagen/opgebult.

Een uitgebreide toelichting op de afbakening staat in [[paragraaf 4](#)]. Onderdeel daarvan is een overzicht van afvalstoffen die lijken op de afvalstoffen van dit afvalplan, maar vallen onder andere afval- of ketenplannen.

2. Toetsingskader hoogwaardig verwerken

Om materialen beschikbaar te houden voor de economie is het van belang om afvalstoffen zo hoogwaardig mogelijk te verwerken. Voor hoogwaardige verwerking of vanuit de zorg voor mens

en milieu is het soms nodig om verontreinigingen af te scheiden of afvalstoffen integraal te verwijderen. Voor de gewenste verwerking kan het noodzakelijk zijn om afvalstoffen gescheiden te houden. Onderstaande paragrafen gaan in op de volgende aspecten die van belang zijn het bij het vergunnen van het verwerken van afgewerkte olie:

- vergunnen van mengen (2.1)
- de minimumstandaard (2.2)

2.1 Mengen van afvalstoffen

Mengen is in het Besluit activiteiten leefomgeving ([Bal](#)) aangewezen als een milieubelastende activiteit waarvoor in bepaalde gevallen een vergunning nodig is. Het gaat zowel over het mengen van afvalstoffen onderling als over het mengen met niet-afvalstoffen. Ook bij het samenvoegen binnen één afvalcategorie kan sprake zijn van mengen en kan een vergunningplicht gelden.

De [[Beslisboom vergunningplicht mengen](#)] is een hulpmiddel om na te gaan of voor het mengen een vergunning is vereist.

2.1.1 De afvalcategorieën

De afvalcategorieën uit bijlage II van Bal vormen de basis voor het gescheiden houden van afval en voor de vergunningplicht voor het mengen van afvalstoffen. Correct gescheiden houden van afvalstoffen waarborgt een latere (hoogwaardige) verwerking volgens de minimumstandaard. De [[minimumstandaard](#)] is daarom de basis voor de indeling in deze categorieën. Onderstaande tabel verduidelijkt welke afvalstoffen onder welke afvalcategorie vallen.

Nr.	ga/nga*	Afvalcategorie Bal	Afvalstoffen die hieronder vallen
63	ga	Afgewerkte olie van minerale of synthetische oorsprong, met inbegrip van mengsels, met de volgende kenmerken: <ul style="list-style-type: none"> • het gehalte aan polychloorbifenylen is niet hoger dan 0,5 mg/kg (as received) per congeneer 28, 52, 101, 118, 138, 153 of 180; • het gehalte aan organische halogeenverbindingen, berekend als chloor is niet hoger dan 1.000 mg/kg (as received); • de olie is na het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk was bedoeld, niet vermengd met andere stoffen; en • de olie is na het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk was bedoeld, separaat afgetapt of verzameld en opgeslagen of opgebult. 	(Overige) afgewerkte olie
64	ga	Afgewerkte olie van minerale of synthetische oorsprong, met inbegrip van mengsels, met de volgende kenmerken: <ul style="list-style-type: none"> • het gehalte aan polychloorbifenylen is niet hoger dan 0,5 mg/kg (as received) per congeneer 28, 52, 101, 118, 138, 153 of 180; en • het gehalte aan organische halogeenverbindingen, berekend als chloor is hoger dan 1.000 mg/kg (as received). 	Halogeenhoudende afgewerkte olie
95	ga	PCB-houdende afvalstoffen voor zover niet vallende onder categorie 96 en voor zover het niet gaat om baggerspecie (categorie 107) en waarvan het PCB-gehalte hoger is dan 0,5 mg/kg (as received) per congeneer 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180.	PCB-houdende afgewerkte olie

* ga = gevaarlijk afval; nga = niet-gevaarlijk afval

De wettelijke regels over hoe deze bedrijven hun afvalstoffen gescheiden moeten houden staan in [[paragraaf 5 'gescheiden houden van afvalstoffen'](#)].

2.1.2 Vergunnen van mengen

Het bevoegd gezag toetst een vergunningaanvraag voor het mengen aan het [hoofdstuk mengen van afvalstoffen] en de daarin opgenomen toetsingskaders.

Dit plan bevat voor afgewerkte olie de volgende specifieke bepalingen waarmee het bevoegd gezag in afwijking van de algemene toetsingskaders rekening moet houden:

Cat. Bal.	Vergunnen van mengen in relatie tot de afvalcategorieën
63	In afwijking van het [hoofdstuk mengen van afvalstoffen] kan het bevoegd gezag geen vergunning verlenen voor het mengen van (overige) afgewerkte olie (niet PCB-houdende en niet halogeenhoudende afgewerkte olie) met andere afvalstoffen of met een niet-afvalstof. Als (overige) afgewerkte olie na het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk was bestemd is vermengd met andere stoffen, is er immers geen sprake meer van (overige) afgewerkte olie. Dit volgt uit de definitie in [paragraaf 1 'afbakening toetsingskaders'].

[Paragraaf 5.1.2] licht toe wat zowel de wetgeving als de toetsingskaders van het CMP concreet betekenen voor het vergunnen van het mengen van afgewerkte olie.

2.2 Minimumstandaard

Het verwerken van afgewerkte olie moet plaatsvinden in overeenstemming met onderstaande minimumstandaard(en). Dit betekent dat het bevoegd gezag ook voor hoogwaardiger vormen van verwerken vergunning kan verlenen, tenzij de minimumstandaard hiervoor specifieke beperkingen bevat.

Het bevoegd gezag kan alleen vergunning verlenen voor het verwerken van de afvalstoffen op een manier die ~~laagwaardiger~~ is dan de minimumstandaard als sprake is van uitzonderingsgevallen, zoals bijvoorbeeld bij calamiteiten of de aanwezigheid van bepaalde ZZS. Zie ook de [Leidraad gebruik minimumstandaard].

De volgende minimumstandaarden gelden voor het verwerken van afgewerkte olie:

Deelstroom	Afvalstof	Minimumstandaard
a	PCB-houdende afgewerkte olie	Verwijderen door verbranden (D10) of chemische/fysische behandeling (D09) waarbij verzekerd moet zijn dat alle PCB's worden vernietigd of onomkeerbaar worden omgezet. Vanwege de verontreiniging met PCB's, zijn hoogwaardigere verwerkingsvormen dan de minimumstandaard niet toegestaan.
b	Halogeenhoudende afgewerkte olie	Nuttige toepassing met als beperking dat: hoofdgebruik als brandstof alleen is toegestaan binnen locaties waarvoor emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of in een omgevingsvergunning waarin waarborgen voor mens en milieu kunnen worden vastgelegd. Dit betekent dat afzet van halogeenhoudende afgewerkte olie als of het verwerken van deze olie tot (een bestanddeel van) brandstoffen voor voer-, vaar- en vliegtuigen, andere mobiele toepassingen of voor vormen van inzet buiten installaties niet is toegestaan. Hiervoor neemt het bevoegd gezag zo nodig sturingsvoorschriften in vergunningen van verwerkers op. Verbranden met terugwinning van chloor door gespecialiseerde bedrijven is eveneens toegestaan.
c	(Overige) afgewerkte olie (niet PCB- en niet halogeenhoudend)	Recycling in de vorm van regenereren tot basisolie . In afwijking van de algemene uitgangspunten van het CMP worden vormen van andere nuttige toepassing niet vergund, tenzij het een vorm van recycling betreft waarvoor met een LCA is aangetoond dat deze gelijkwaardig is aan het regenereren tot basisolie.

Een toelichting op bovenstaande minimumstandaard(en) in relatie tot hoogwaardige verwerking staat in [paragraaf 5.2 'toelichting op hoogwaardige verwerking'].

Afvalstoffen met bepaalde ZZS

Bovenstaande minimumstandaard houdt rekening met de aanwezigheid van veel voorkomende ZZS in afgewerkt olie. Het kan zijn dat ook andere ZZS in de afvalstof zitten. Zowel de beschreven wetgeving als de toetsingskaders van [hoofdstuk mengen van afvalstoffen] en [hoofdstuk ZZS en overige zorgstoffen] kunnen beperkingen stellen aan het verwerken van afvalstoffen met ZZS. Bij het beoordelen of een verwerking kan worden vergund, betreft het bevoegd gezag ook deze hoofdstukken. In [paragraaf 5.3 van dit plan] staat meer informatie en een overzicht van ZZS die in de afvalstof aanwezig kunnen zijn.

3. Toetsingskader grensoverschrijdend transport

Onderstaand toetsingskader is gebaseerd op het [hoofdstuk grensoverschrijdend transport]. Daarin staat het algemene toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor het grensoverschrijdend transport (verder: overbrenging) van afvalstoffen vanuit of naar Nederland die de ILT hanteert in het kader van de Europese verordening voor de overbrenging van afvalstoffen (EVOA).

In dit afvalplan is bovenstaande uitgewerkt tot een specifiek toetsingskader voor het beoordelen of het overbrengen van afgewerkte olie is toegestaan. Indien dit specifieke toetsingskader afwijkt van het bepaalde in het hoofdstuk grensoverschrijdend transport, dan gaat het toetsingskader van dit afvalplan voor.

Op 20 mei 2024 is de gewijzigde [Verordening \(EU\) 2024/1157](#) in werking getreden. De gewijzigde EVOA (hierna nEVOA) treedt gefaseerd in werking. Tot 20 mei 2026 zijn de bepalingen van [Verordening \(EU\) 1013/2006](#) nog van toepassing op het overbrengen van afval. In het [hoofdstuk grensoverschrijdend transport] wordt hier verder op ingegaan. Wanneer het in dit hoofdstuk specifiek gaat over bepalingen uit de gewijzigde EVOA is dit aangeduid met 'nEVOA'. In de overige gevallen staat er enkel 'EVOA'. Als de oude en nieuwe bepalingen dezelfde zijn maar bijvoorbeeld de artikelen anders genummerd zijn, dan is het artikel uit de gewijzigde EVOA als uitgangspunt genomen en het artikel uit de nog niet gewijzigde EVOA tussen haakjes gezet.

Mate van nuttige toepassing / elke mate van storten of anderszins verwijderen

Wanneer in onderstaande tekst wordt gesproken over 'de mate van nuttige toepassing' heeft dat betrekking op de afvalstof nadat niet-materiaaleigen afval is afgescheiden. Dit geldt ook voor de zinsnede 'elke mate van storten of anderszins verwijderen'. Ook dan gaat het over de afvalstof nadat niet-materiaaleigen afval is afgescheiden.

Afvalstoffen met bepaalde ZZS

Als in de afvalstoffen die worden overgebracht ZZS voorkomen, kan het nodig zijn om van onderstaande toetsingskader af te wijken. Bijvoorbeeld als er POP's inzitten waardoor de POP-verordening beperkingen stelt aan het verwerken. [ZZS en overige zorgstoffen] van dit plan geeft een overzicht van ZZS die in de afvalstof aanwezig kunnen zijn. [Hoofdstuk ZZS en overige zorgstoffen] geeft een overzicht van de wetgeving rond het verwerken van afvalstoffen met ZZS en biedt toetsingskaders wanneer een verwerking doelmatig is. Dit kan ook van belang zijn bij het beoordelen van een kennisgeving voor grensoverschrijdend transport.

PCB-houdende afgewerkte olie

PCB's moeten op grond van de POP-verordening worden vernietigd of onomkeerbaar worden omgezet. Alleen de handelingen D9 en D10 zijn toegestaan. Als gevolg hiervan moet overbrenging van PCB-houdende afvalstoffen vanuit of naar Nederland altijd worden aangemerkt als overbrenging vanuit of naar Nederland voor (voorlopige) verwijdering. Dit geldt ook als het merendeel van de afvalstoffen uiteindelijk - na vernietiging van de aanwezige PCB's - nuttig wordt toegepast. Bij overbrenging naar Nederland moet de beoogde verwerking bovendien voldoen aan de Regeling verwijdering PCB's.

Twee referentiemethoden om het PCB-gehalte van afgewerkte olie te bepalen

Methoden voor het bepalen van PCB's staan in de [Beschikking 2001/68/EG tot vaststelling van twee referentiemethoden ter bepaling van het PCB-gehalte](#). Deze beschikking vindt haar oorsprong in artikel 10, onder a, van de [Richtlijn 96/59/EG inzake de verwijdering van polychloorbifenylen en polychloorterfenylen \(PCB's/PCT's\)](#). Met deze methoden wordt het totaal aan PCB's en PCT's vastgesteld. Deze methoden moeten ook op grond van de POP-verordening toegepast te worden. In aardolieproducten, afgewerkte olie en isolerende vloeistoffen moet het gehalte aan PCB's bepaald worden conform de bepalingmethode EN 12766-1 en de berekeningsmethode 12766-2. EN 12766-2 bevat de volgende twee berekeningsmethoden voor het PCB-gehalte:

- Methode A (gebaseerd op EN 61619) is bedoeld voor elektrisch isolerende vloeistoffen. Dit zijn vloeistoffen die zijn toegepast voor koeling in transformatoren, condensatoren en andere apparaten. Het totaalgehalte wordt in deze norm aangeduid als de som van alle identificeerbare en kwantificeerbare congenen.
- Methode B is bedoeld voor afvalstoffen of materiaal van onbekende oorsprong en voor afvalstoffen met lage PCB-gehalten. Bij deze methode is het totaalgehalte gedefinieerd als 5 maal de som van de gehalten van de PCB-congenen 28, 52, 101, 138, 153 en 180.

Reikwijdte van het toetsingskader, bezwaargronden en voorwaarden

Onderstaand toetsingskader geldt voor alle deelstromen voor afgewerkte olie zoals benoemd in [de [minimumstandaard](#)] van dit afvalplan. Waar nodig benoemt het toetsingskader bepaalde deelstromen afzonderlijk, omdat daarvoor afwijkende bepalingen of voorwaarden gelden.

Het toetsingskader geldt voor de volgende overbrengingen:

- het overbrengen van afval binnen de Europese Unie, en
- ~~invoer~~ van buiten de Europese Unie en ~~uitvoer~~ naar buiten de Europese Unie, tenzij toetsing aan de EVOA al direct leidt tot bezwaar, zie [[paragraaf 3.3.1. 'verbodsbepalingen'](#)] van het hoofdstuk 'grensoverschrijdend transport'.

Het toetsingskader geeft aan wanneer een overbrenging niet is toegestaan en of er specifieke bepalingen gelden. In alle overige gevallen is de overbrenging wel toegestaan. In de eerste tabel staan bezwaargronden voor 'overbrenging voor nuttige toepassing' (artikel 12 EVOA). In de tweede tabel staan bezwaargronden voor 'overbrenging voor verwijderen' (artikel 11 EVOA). Voor het overbrengen voor verwijderen geldt vanaf 21 mei 2026 dat artikel 11 nEVOA van toepassing is. Vanaf deze datum verlenen de bevoegde autoriteiten van verzending en van bestemming geen toestemming voor een overbrenging voor verwijderen, tenzij aan alle voorwaarden uit artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA is voldaan. Zie ook het [[hoofdstuk grensoverschrijdend transport](#)].

Nuttige toepassing waarvoor de overbrenging <i>niet</i> is toegestaan	Specifieke bepalingen en bezwaargronden
Alle vormen van nuttige toepassing voor deelstroom a	Op basis van Verordening (EU) 2019/1021 (POP-verordening) moeten alle overbrengingen worden aangemerkt als overbrenging voor (voorlopige) verwijdering. (bezwaargrond 12 lid 1 onder b en k nEVOA (artikel 12 lid 1 onder j en k EVOA)).
Voorbereiden voor hergebruik voor deelstroom b en c	Gezien de aard en/of samenstelling van deze afvalstof is hergebruik geen reële optie.
(Voorlopige nuttige toepassing gevolgd door) recycling voor deelstroom b en c	Als de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Voor deelstroom b en c geldt dat elke mate van storten te veel is (bezwaargronden 12 lid 1 onder b en i nEVOA (artikel 12 lid 1 onder g EVOA)).
Andere nuttige toepassing voor deelstroom b	Als de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Voor halogeenhoudende afgewerkte olie geldt dat elke mate van storten te veel is (bezwaargronden 12 lid 1 onder b en i nEVOA (artikel 12 lid 1 onder g EVOA)).
Andere nuttige toepassing voor deelstroom c	Omdat hoogwaardiger verwerken in de vorm van recycling waarbij (overige) afgewerkte olie wordt geregenereerd tot basisolie mogelijk is (bezwaargrond artikel 12 lid 1 onder a, b en/of e nEVOA (artikel 12 lid 1 onder a en bij overbrenging naar Nederland artikel 12 lid 1 onder k EVOA)).

Verwijdering waarvoor de overbrenging <i>niet</i> is toegestaan	Specifieke bepalingen en bezwaargronden
Verbranden als vorm van verwijderen voor deelstroom a	Tenzij alle PCB's worden vernietigd of onomkeerbaar worden omgezet (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a en b EVOA)).
Andere vormen van (voorlopig) verwijderen anders dan verbranden als vorm van verwijderen of storten voor deelstroom a	Tenzij alle PCB's worden vernietigd of onomkeerbaar worden omgezet volgens de in Verordening (EU) 2019/1021 (POP-verordening) genoemde technieken en er bij overbrenging vanuit Nederland niet alsnog een deel van de afvalstof in het buitenland wordt gestort (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a en b EVOA)).
Alle vormen van (voorlopig) verwijderen behalve storten voor deelstroom b en c	Omdat hoogwaardiger verwerken in de vorm van nuttige toepassing mogelijk is (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a en b EVOA)).
Storten voor deelstroom a	Op grond van <u>nationale zelfvoorziening</u> ; <ul style="list-style-type: none"> • en op grond van Verordening (EU) 2019/1021 (POP-verordening); en • bij overbrenging naar Nederland op grond van nationale wettelijke bepalingen (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a en b EVOA)).
Storten voor deelstroom b en c	Omdat hoogwaardiger verwerken in de vorm van nuttige toepassing mogelijk is; en <ul style="list-style-type: none"> • op grond van nationale zelfvoorziening; en • bij overbrenging naar Nederland op grond van nationale wettelijke bepalingen (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a en b EVOA)).

Toelichting

Dit deel van het plan geeft toelichting op de toetsingskaders. Ook geeft het aanvullende informatie die van belang kan zijn bij het nemen van besluiten over het verwerken of het grensoverschrijdend transport.

Het gehele plan, en dus ook de toelichting, gaat over afvalstoffen. Daarom is ook de vraag belangrijk wanneer sprake is van een afvalstof of niet. In [[paragraaf 6.1 'afvalstof of niet-afvalstof'](#)] staat hierover specifieke informatie.

4. Toelichting op de afbakening

Dit plan heeft betrekking op afgewerkte olie. Afgewerkte olie is minerale of synthetische smeeroilie of industriële olie (zoals gebruikte olie van verbrandingsmotoren en versnellingsbakken, overige smeeroilie, olie voor turbines, hydraulische oliën en transformatorolie), inclusief mengsels hiervan, die ongeschikt is geworden voor het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk bestemd was.

Drie types afgewerkte olie

Dit afvalplan maakt onderscheid tussen de volgende drie types afgewerkte olie:

- PCB-houdende afgewerkte olie;
- halogeenhoudende afgewerkte olie;
- (overige) afgewerkte olie (dus niet-halogeenhoudend en niet PCB-houdend).

Afgewerkte olie kan naast PCB's en halogenen ook andere verontreinigingen bevatten zoals PAK's, zware metalen en chemicaliën.

Twee referentiemethoden om het PCB-gehalte van afgewerkte olie te bepalen

Methoden voor het bepalen van PCB's staan in de [Beschikking 2001/68/EG tot vaststelling van twee referentiemethoden ter bepaling van het PCB-gehalte](#). Deze beschikking vindt haar oorsprong in artikel 10, onder a, van de [Richtlijn 96/59/EG inzake de verwijdering van polychloorbifenylen en polychloorterfenylen \(PCB's/PCT's\)](#). Met deze methoden wordt het totaal aan PCB's en PCT's vastgesteld. Deze methoden moeten ook op grond van de POP-verordening toegepast te worden. In aardolieproducten, afgewerkte olie en isolerende vloeistoffen moet het gehalte aan PCB's bepaald worden conform de bepalingsmethode EN 12766-1 en de berekeningsmethode 12766-2. EN 12766-2 bevat de volgende twee berekeningsmethoden voor het PCB-gehalte:

- Methode A (gebaseerd op EN 61619) is bedoeld voor elektrisch isolerende vloeistoffen. Dit zijn vloeistoffen die zijn toegepast voor koeling in transformatoren, condensatoren en andere apparaten. Het totaalgehalte wordt in deze norm aangeduid als de som van alle identificeerbare en kwantificeerbare congenen.
- Methode B is bedoeld voor afvalstoffen of materiaal van onbekende oorsprong en voor afvalstoffen met lage PCB-gehalten. Bij deze methode is het totaalgehalte gedefinieerd als 5 maal de som van de gehalten van de PCB-congenen 28, 52, 101, 138, 153 en 180.

Herkomst van de afgewerkte olie is van belang

Voor de afbakening van met name (overige) afgewerkte olie is primair de herkomst van de olie bepalend. Afgewerkte olie betreft gebruikte olie afkomstig uit apparatuur waarin de olie een functie had voor het verminderen van mechanische weerstand (smering), het tegengaan van slijtage of corrosie, hydraulische drukgeleiding of elektrische isolatie. Verder gaat het uitsluitend om afgewerkte olie die is afgetapt/verzameld en gescheiden opgeslagen/opgebult zonder vermenging met andere stoffen. Afgewerkte olie kan water en sediment (bijv. deeltjes roet of roest) bevatten.

Dit afvalplan heeft dus geen betrekking op niet gebruikte minerale of synthetische oliën (olierestanten). Ook heeft dit plan geen betrekking op afgewerkte olie als onderdeel van ballastwater, bilgewater, oliehoudend waswater, oliehoudend afvalwater, olie/water- of olie/water/slib-mengsels uit bijvoorbeeld slibvangpunt-/olie-afscheiders, etc.

Dit plan gaat evenmin over afgewerkte olie geabsorbeerd/geadsorbeerd door/aan andere materialen als poetsdoeken, absorptiekorrels of -matten, etc. In die gevallen betreft het olie die is weggelekt of gemorst en zo in de betreffende afvalstof terecht is gekomen. Deze olie valt onder andere afvalplannen van het CMP. Smeerolie die bij spaanloze metaalbewerking vrijkomt als (metaal)bewerkingsvloeistof valt bijvoorbeeld wel onder de definitie van afgewerkte olie.

Door het gebruik kan afgewerkte olie bepaalde verontreinigen bevatten. Zo kan afgewerkte olie in verbrandingsmotoren verontreinigd raken met vloeibare olie- en brandstofrestanten (stookolie, gasolie, dieselolie, etc.). Ook kan afgewerkte olie door het gebruik of tijdens het verzamelen verontreinigd raken met water en/of sediment. De aanwezigheid van verontreinigingen betekent niet dat afgewerkte olie niet meer onder dit afvalplan of de categorie (overige) afgewerkte olie valt. Voor de afbakening van dit afvalplan is immers primair de herkomst van de olie bepalend.

Grenswaarden gedefinieerd als 'as received'

De afbakening van dit afvalplan bevat verschillende grenswaarden die zijn gedefinieerd als 'as received'. Deze term betekent dat de grenswaarden gelden voor de stof zoals die feitelijk wordt ingenomen, dus inclusief vocht en vervuiling. De resultaten van een laboratoriumanalyse worden vaak op droge basis (d.s.) weergegeven. Dat wil zeggen dat het in de afvalstof aanwezige water buiten beschouwing wordt gelaten. Voor toetsing aan de grenswaarden uit de afbakening moet dus eerst een correctie plaatsvinden van het analyseresultaat voor de bewerking (drogen) in een laboratorium.

Afvalstoffen die vergelijkbaar zijn, maar onder andere plannen vallen

Onderstaande afvalstoffen zijn enigszins vergelijkbaar met de afvalstoffen uit dit plan, maar vallen onder andere plannen (niet limitatief):

Afvalstoffen	Afvalplan, ketenplan of afvalhiërarchie
Afgewerkte olie als onderdeel van ballastwater, bilgewater, oliehoudend waswater, oliehoudend afvalwater, bilge, olie/water- of olie/water/slib-mengsels uit bijvoorbeeld slibvangpunt-/olieafscheiders, etc.	[Afvalplan oliehoudend afval]
De slibfractie die achterblijft in opslagtanks voor afgewerkte olie en vrijkomt bij het reinigen van deze tanks	[Afvalplan oliehoudend afval]
Niet-gebruikte olie en brandstof; Brandstof- en olierestanten die niet voldoen aan de specificaties.	[Afvalplan oliehoudend afval]
Boorspoeling op oliebasis	[Afvalplan oliehoudend afval]
Boor-, snij-, slijp- en walsolie en emulsies hiervan, met uitzondering van olie van spaanloze metaalbewerking	[Afvalplan oliehoudend afval]
Poetsdoeken en ander absorptiematerialen verontreinigd met olie; Uit afgewerkte olie gefiltreerde afvalstoffen (bijv. poetsdoeken).	[Afvalplan oliehoudend afval]
Olie van plantaardige of dierlijke oorsprong	Zie voor specifieke dierlijke oliën/vetten de [Factsheet dierlijk afval] en/of verwerken volgens de [afvalhiërarchie] zoals beschreven in hoofdstuk 'instrumenten voor sturing'.
Rem- en koelvloeistof	[Afvalplan oplosmiddelen en glycolen]

Euralcodes die een relatie hebben met dit plan (indicatief)

De volgende euralcodes kunnen betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit afvalplan: 120106*; 120107*; 120110*; 120119*; 130101*; 130109*; 130110*; 130111*; 130112*; 130113*; 130204*; 130205*; 130206*; 130207*; 130208*; 130301*; 130306*; 130307*; 130308*; 130309*; 130310*.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere keten- of afvalplannen. Uitsluitend paragraaf 1 van dit afvalplan bepaalt wat onder dit plan valt en niet deze opsomming van euralcodes.

5. Toelichting op hoogwaardig verwerken

5.1 Gescheiden houden en mengen van afvalstoffen

Voor mengen is in veel gevallen een vergunning nodig (zie de [[Beslisboom vergunningplicht mengen](#)]). De minimumstandaard en de afvalcategorieën uit bijlage II van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) vormen de basis voor de regels voor het gescheiden houden van afvalstoffen. In [[paragraaf 2.1.2 'vergunnen van mengen'](#)] is het toetsingskader opgenomen voor het vergunnen van het mengen van afgewerkte olie. Wanneer sprake is van 'mengen' staat beschreven in [[paragraaf 4.1 'definitie van mengen'](#)] van hoofdstuk 'mengen van afvalstoffen'.

5.1.1 Gescheiden houden van afvalstoffen

Onderstaand overzicht vat samen wanneer bedrijven of andere doelgroepen een verplichting hebben rond het gescheiden houden van afgewerkte olie. Soms is het een directe wettelijke verplichting en soms een afgeleide van het feit dat 'mengen' een milieubelastende activiteit is. Wil iemand die een plicht heeft om afvalstoffen gescheiden te houden deze toch samenvoegen, dan is sprake van mengen.

Situatie	Wettelijke verplichting (direct of afgeleid)
Gescheiden houden van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen (algemeen)	Bedrijven moeten afgewerkte olie vrijwel altijd gescheiden houden (ook binnen een afvalcategorie) en gescheiden afvoeren (<i>art. 3.195 en art. 3.196 van het Bal en hoofdstuk 'mengen van afvalstoffen'</i>), tenzij vergunning voor mengen is verleend. [Hoofdstuk mengen van afvalstoffen] van het CMP en [paragraaf 2.1 'vergunnen van mengen'] van dit afvalplan bevatten het toetsingskader voor het vergunnen van mengen.
Gescheiden houden van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijk afval (<i>voorafgaand aan inzameling of afgifte</i>)	Onderstaande regels gelden uitsluitend voor 'ontdoeners' voordat de afvalstoffen zijn ingezameld of afgegeven. Ze gelden bovendien alleen voor ontdoeners die de afvalstoffen uitsluitend opslaan, mengen, opbulken, scheiden, herverpakken en/of verdichten. Deze regels wijken af van de regels over het gescheiden houden algemeen. Afgewerkte olie is gevaarlijk afval. Bedrijven moeten gevaarlijk afval altijd per afvalcategorie gescheiden houden en gescheiden afvoeren (<i>art. 3.39 Bal in combinatie met hoofdstuk 'gescheiden houden bedrijfsafval en gevaarlijk afval'</i>). Een bedrijf dat afgewerkte olie toch wil mengen met ander afval, heeft een vergunning nodig. [Hoofdstuk mengen van afvalstoffen] van het CMP en [paragraaf 2.1 'vergunnen van mengen'] van dit afvalplan bevatten het toetsingskader voor het vergunnen van mengen. De Afvalwijzer voor bedrijven is een instrument om te toetsen welke afvalstoffen een specifiek bedrijf gescheiden moet houden.
Gescheiden houden tijdens inzamelen	Voor het inzamelen van afgewerkte olie van landactiviteiten en van schepen is een inzamelvergunning op grond van het Besluit inzamelen afvalstoffen (Bia) noodzakelijk. Zie de [Leidraad vergunningverlening] voor meer informatie over de inzamelvergunningplicht. In de inzamelvergunning kan het bevoegd gezag toestaan dat afvalstoffen die onder de inzamelvergunning vallen, niet gescheiden hoeven te worden gehouden. [Hoofdstuk mengen van afvalstoffen] van het CMP en [paragraaf 2.1 'vergunnen van mengen'] van dit afvalplan bevatten het toetsingskader voor het vergunnen van mengen. Een onderhoudsbedrijf kan afgewerkte olie dat vrijkomt bij door haar uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden transporteren naar een vergunde locatie voor afgewerkte olie. Tijdens dit vervoer moet het onderhoudsbedrijf de afgewerkte olie eveneens per afvalcategorie gescheiden houden (art. 1b van het Bia).
De milieustraat	Het Bal noemt 18 afvalstoffen waarvoor een milieustraat een verantwoordelijkheid heeft (zelf een voorziening moet hebben of moet doorverwijzen). Afgewerkte olie behoort niet tot die 18. Als de milieustraat afgewerkte olie toch aanneemt, dan

<i>(grof huishoudelijk afval)</i>	moet hiervoor wel een aparte, specifieke opslagvoorziening aanwezig zijn, tenzij vergunning voor het mengen is verleend (<i>Toelichting op Bal, art. 4.623</i>). [Hoofdstuk gescheiden inzameling huishoudelijk afval] gaat specifiek in op scheiden op de milieustraat.
Gemeentelijke inzameling <i>(huishoudelijk afval)</i>	Gemeenten hebben een plicht tot het gescheiden inzamelen van gevaarlijk afval bij huishoudens. De meeste gemeenten beschikken voor klein gevaarlijk afval over een brengvoorziening op de milieustraat. In [hoofdstuk gescheiden inzameling huishoudelijk afval] zijn de plichten van gemeenten beschreven.

5.1.2 Toelichting op mengen van afvalstoffen

Bij het verwerken van afval vindt vaak ook mengen plaats met ander afval of met niet-afval. Voor het beoordelen van 'mengen' zijn het [[hoofdstuk mengen van afvalstoffen](#)] en de daarin opgenomen toetsingskaders de basis. Daar moet het bevoegd gezag altijd rekening mee houden.

In het hoofdstuk komt een aantal specifieke situaties van mengen aan bod, zoals bijvoorbeeld:

- [[paragraaf 4.2.2 'mengen van gevaarlijk afval'](#)]
- [[paragraaf 4.2.4 'mengen van POP-houdende afvalstoffen'](#)] en/of [[paragraaf 4.2.3 'mengen van afvalstoffen die PBT- of zPzB-stoffen of stoffen van 'gelijkwaardige zorg' bevatten](#)]

Kijk altijd bij alle toetsingskaders van het hoofdstuk of deze op het mengen van afgewerkte olie van toepassing zijn.

De essentie van het vergunnen van het mengen van afgewerkte olie is dat verwerking conform de minimumstandaard mogelijk moet blijven na het mengen. Voor afgewerkte olie betekent dat het volgende:

- Het bevoegd gezag kan geen vergunning verlenen voor het mengen van (overige) afgewerkte olie (afvalcategorie 63) met andere afvalstoffen of met een niet-afvalstof. Als (overige) afgewerkte olie na het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk was bestemd, is vermengd met andere stoffen dan is immers geen sprake meer van (overige) afgewerkte olie. Dit volgt uit de definitie zoals die is opgenomen in [[paragraaf 1 'afbakening'](#)].
- Het bevoegd gezag kan wel vergunning verlenen voor het mengen van halogeenhoudende afgewerkte olie (afvalcategorie 64) ten behoeve van:
 - inzet in installaties die het chloor van halogeenhoudende afgewerkte olie terugwinnen; of
 - verbranden in installaties met toereikende emissiebeperkende maatregelen. Dit laatste betekent dat mengen om de olie in mobiele installaties zonder dergelijke maatregelen of buiten installaties te verbranden niet is toegestaan
- Het mengen van halogeenhoudende afgewerkte olie (afvalcategorie 64) of PCB-houdende afgewerkte olie (afvalcategorie 95) met als doel de oliefractie als reguliere brandstof op de markt te kunnen brengen, is strijdig met het [Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen](#). Deze beperking geldt voor halogeenhoudende afgewerkte olie met een gehalte aan organische halogeenverbindingen van meer dan 50 mg/kg of een gehalte PCB's van meer dan 0,5 mg/kg per congener 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180.
- Het mengen van PCB-houdende afgewerkte olie (afvalcategorie 95) mag niet strijdig zijn met de [Verordening \(EU\) 2019/1021](#) (POP-verordening). Onder deze afvalcategorie vallen PCB-houdende afvalstoffen van sterk verschillende aard. Mengen van PCB-houdende afvalstoffen binnen afvalcategorie 95 kan alleen worden toegestaan als dit plaatsvindt voor inzet in een installatie waarin de PCB's worden verwijderd door verbranden (D10) of voor chemische/fysische behandeling (D09) waarbij verzekerd moet zijn dat alle PCB's worden vernietigd of onomkeerbaar worden omgezet.

Het bevoegd gezag verbindt sturingsvoorschriften aan de vergunning voor het mengen van afgewerkte olie, om verwerking overeenkomstig de minimumstandaard te borgen. Het gebruik van sturingsvoorschriften in het algemeen is beschreven in paragraaf 2.4.2 'de minimumstandaard bestaat uit meerdere stappen' van de [[Leidraad gebruik minimumstandaard](#)].

5.2 Toelichting op de minimumstandaard

De onderstaande tabel vat de verwerkingsopties samen die op basis van de minimumstandaard vergund kunnen worden. De paragrafen onder de tabel geven meer uitleg en detail op die verschillende verwerkingsopties en geven ook meer informatie over de minimumstandaard uit paragraaf 2.

Afvalhiërarchie	Samenvatting
<u>Hergebruik</u> (als vorm van preventie)	Afgewerkte olie is per definitie niet geschikt voor hergebruik.
<u>Vorbereiden voor hergebruik</u>	Vanwege de verontreinigingen kan afgewerkte olie niet op een eenvoudige wijze met fysische handelingen geschikt worden gemaakt voor hergebruik.
<u>Recyclen</u>	Voor (overige) afgewerkte olie is recycling tot basisolie toegestaan. Een andere vorm van recycling is alleen toegestaan als met een LCA is aangetoond dat deze tenminste gelijkwaardig is aan het regenereren van afgewerkte olie tot basisolie. Recycling van halogeenhoudende afgewerkte olie is mogelijk voor de component chloor. Recycling van PCB-houdende olie is niet toegestaan op grond van Verordening (EU) 2019/1021 (POP-verordening).
<u>Andere nuttige toepassing</u>	Andere nuttige toepassing van halogeenhoudende afgewerkte olie is mogelijk door deze op te werken tot brandstof (binnen de kaders van het Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen). Verbranden met energierugwinning (R1) van halogeenhoudende afgewerkte olie is toegestaan. Dit moet wel gebeuren in installaties met voldoende waarborgen voor het beperken van emissies naar de lucht. Voor (overige) afgewerkte olie en PCB-houdende olie is andere nuttige toepassing niet toegestaan.
<u>Verbranden als vorm van verwijderen</u>	PCB-houdende olie moet op grond van Verordening (EU) 2019/1021 worden verwijderd op een wijze die de PCB's vernietigt of omzet. Verwijderen door verbranden (D10) is toegestaan. Verwijderen door verbranden van halogeenhoudende afgewerkte olie en (overige) afgewerkte olie is niet toegestaan.
<u>Storten</u>	Voor afgewerkte olie geldt een stortverbod.

5.2.1 Vorbereiden voor hergebruik

Vorbereiden voor hergebruik van afgewerkte olie zou op basis van de minimumstandaard kunnen worden toegestaan als geen sprake is van PCB-houdende olie. Echter om afgewerkte olie opnieuw te kunnen inzetten, moet de olie geraffineerd worden. Dit voldoet niet aan de definitie van voorbereiding voor hergebruik.

5.2.2 Recyclen

(Overige) afgewerkte olie (niet PCB- of halogeenhoudend)

De minimumstandaard voor (overige) afgewerkte olie is regeneratie tot basisolie. Regenereren van afgewerkte olie is volgens de [Richtlijn 2008/98/EG](#) (Kaderrichtlijn afvalstoffen (Kra)) het raffineren van de olie gericht op het maken van basisolie. Raffinage kan vooraf worden gegaan door voorbereiding. Bij voorbereiding vindt het afscheiden van water en sediment plaats, bijvoorbeeld door (warm) bezinken, filtreren, decanteren en centrifugeren. Afgewerkte olie kan ook andere verontreinigingen bevatten zoals oxidatieproducten, metalen, organische verontreinigingen en additieven. Zwavel - en chloorverbindingen zijn voorbeelden van additieven. Raffineren is nodig om deze verontreinigingen af te scheiden. Na raffinage is de oude olie onder bepaalde voorwaarden toepasbaar als basisolie en na toevoeging van additieven kan deze basisolie weer als smeermiddel worden gebruikt. Meer informatie over het bereiken van de eindeafvalstatus van basisolie staat in [[paragraaf 6.1 'afvalstof of niet-afvalstof'](#)].

De raffinage is dus nodig, omdat het afscheiden van de meeste verontreinigingen niet enkel mogelijk is met fysische en/of chemische technieken. Het bevoegd gezag neemt sturingsvoorschriften op in de vergunning van bedrijven die de olie alleen voorbereiden om ervoor te zorgen dat verwerking van de (overige) afgewerkte olie conform de minimumstandaard is gewaarborgd.

De Kra stelt in artikel 21 dat lidstaten bij de verwerking van afgewerkte olie voorrang moeten geven aan regeneratie of andere recyclinghandelingen met een milieuresultaat dat gelijk is aan of beter is dan dat van regeneratie. Uit het verslag '[Circulariteit van het beheer van afgewerkte minerale en synthetische smeerolie en industriële oliën in de EU](#)' van 26 oktober 2023 blijkt dat in de EU ongeveer 32 % van de ingezamelde afgewerkte olie wordt geregeneerd door

waterstofbehandeling, 46 % door oplosmiddelenextractie en 22 % door distillatie. De beschikbare regeneratiecapaciteit in de EU lijkt geen beperkende factor te zijn, aangezien deze groter is dan wat momenteel met regeneratie wordt verwerkt.

Uit dit verslag blijkt dat in diverse lidstaten voldoende capaciteit beschikbaar is voor het regenereren van afgewerkte olie. Daar vindt ook regeneratie van afgewerkte olie uit Nederland plaats. Het beleid voor het verwerken van (overige) afgewerkte olie is daarom gericht op regeneratie. Dat betekent dat de afgewerkte olie als geheel moet worden ingezet met het oogmerk dit om te zetten tot een basisolie. Alleen een beperkte hoeveelheid destillatieresidu mag overblijven. Dit kan worden ingezet in de bitumenindustrie. De minimumstandaard staat het verbranden met energierecuperatie (R1) van (overige) afgewerkte olie dan ook niet toe.

Overeenkomstig artikel 21 van de Kra staat in de minimumstandaard dat het bevoegd gezag geen vergunning kan verlenen voor andere nuttige toepassing. Wel kan zij voor een andere vorm van recycling vergunning verlenen, mits het bedrijf met een LCA heeft aangetoond dat deze tenminste gelijkwaardig is aan het regenereren van afgewerkte olie tot basisolie.

Halogeenhoudende afgewerkte olie

Terugwinning van chloor door gespecialiseerde bedrijven die de olie verbranden is een vorm van recycling die is toegestaan.

5.2.3 Andere nuttige toepassing

De minimumstandaard voor halogeenhoudende afgewerkte olie is 'nuttige toepassing'.

Opwerken tot brandstof voor motoren en turbines

Het binnen de kaders van het [Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen](#) opwerken van halogeenhoudende afgewerkte tot een brandstof (of bestanddeel voor brandstof) is een vorm van andere nuttige toepassing waarvoor vergunning kan worden verleend. Om de olie- of emulsiefractionen van halogeenhoudende afgewerkte olie te kunnen opwerken tot een brandstofproduct zijn technieken zoals (warm) bezinken, filtreren, decanteren en centrifugeren ontoereikend. Hierdoor vindt vrijwel alleen verlaging van het water- en sedimentgehalte plaats. Andere verontreinigingen, oxidatieproducten en additieven, zoals zwavel- en chloorverbindingen, organische verontreinigingen en metalen, worden hiermee niet afgescheiden uit de olie. Zonder toepassing van meer geavanceerde processen zoals destillatie gevolgd door dehalogenatie door natriumbehandeling is het niet mogelijk om een brandstof te verkrijgen die als product op de markt kan worden gezet. Daarvoor is namelijk een einde-afvalstatus nodig. Met verontreinigingen die tot extra schadelijke motoremissies leiden, voldoet de olie niet aan de voorwaarden voor einde-afval. Een toelichting op de brandstofsamenstellingen staat in [[paragraaf 3.4 'productie vloeibare brandstoffen uit afval'](#)] van hoofdstuk 'thermisch verwerken'.

Overige inzet als brandstof

Halogeenhoudende afgewerkte die niet gezuiverd is van verontreinigingen die nadelig zijn voor motoremissies, mag alleen worden ingezet als brandstof in installaties waarvoor emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of in een omgevingsvergunning waarin waarborgen voor mens en milieu kunnen worden vastgelegd. Dit betekent dat afzet van halogeenhoudende afgewerkte als of het verwerken van dit oliehoudend afval tot (een bestanddeel van) brandstoffen voor voer-, vaar- en vliegtuigen, voor andere mobiele toepassingen zonder dergelijke maatregelen of voor vormen van inzet buiten installaties niet is toegestaan. Hiervoor neemt het bevoegd gezag zo nodig sturingsvoorschriften in vergunningen van verwerkers op.

In lijn met de Kra wordt bij de verwerker van de brandbare afvalstoffen zo de verplichting neergelegd om er voor te zorgen dat de afvalstof later in de keten - al dan niet na opwerken - niet wordt verstoekt in een verbrandingsmotor met onvoldoende waarborgen voor het beperken van emissies naar de lucht. Op de achtergrond van deze voorschriften wordt verder ingegaan in [[paragraaf 3.4 'productie van vloeibare brandstoffen uit afval'](#)] van het hoofdstuk 'thermisch verwerken'. Voor het gebruik van sturingsvoorschriften in het algemeen wordt verwezen naar paragraaf 2.4.2 'de minimumstandaard bestaat uit meerdere stappen' van de [[Leidraad gebruik minimumstandaard](#)].

De minimumstandaard betekent dus dat het verbranden van halogeenhoudende afgewerkte olie door ontdoeners, zoals garagebedrijven, niet is toegestaan. Deze bedrijven beschikken namelijk niet over verbrandingsinstallaties die voldoen aan de daarvoor geldende regels uit het Besluit activiteiten leefomgeving.

Rechtstreekse nuttige toepassing met benutting van energie-inhoud

Rechtstreekse nuttige toepassing van halogeenhoudende afgewerkte olie met benutting van energie-inhoud is eveneens toegestaan. Dit gebeurt bijvoorbeeld in een cementoven, een kalkoven of een elektriciteitscentrale.

5.2.4 Verbranden als vorm van verwijderen

PCB-houdende olie moet worden verwerkt conform de regels van de [Verordening \(EU\) 2019/1021](#) (de POP-verordening). Dat betekent dat uitsluitend de handelingen D9 en D10 zijn toegestaan. Deze verwerking moet leiden tot vernietiging of onomkeerbare omzetting van de PCB's. D9 en D10 zijn verwijderingshandelingen. Zie voor meer informatie over deze indeling de [[Leidraad indelen verwerkingshandelingen](#)].

De minimumstandaard sluit aan bij de POP-verordening. Daardoor zijn hoogwaardigere verwerkingsvormen dan de minimumstandaard niet toegestaan voor PCB-houdende afgewerkte olie.

5.2.5 Storten

Voor afgewerkte olie geldt een stortverbod. Dit volgt uit de volgende twee categorieën van artikel 1, eerste lid, van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa):

- Categorie 10: (PCB-houdende voorwerpen en preparaten met een gehalte van 0,5 mg/kg per polychloorbifenyl-congeneer 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180);
- Categorie 1: (vloeibare afvalstoffen).

5.3 Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

Van de ZZS in onderstaande tabel is bekend¹ dat ze in afgewerkte olie kunnen voorkomen in concentraties boven de concentratiegrenswaarde in [[tabel 1](#)] van hoofdstuk 'ZZS en overige zorgstoffen'. Als dat het geval is, moet bij het beoordelen van de vergunbaarheid van een nuttige toepassing van de afvalstof het toetsingskader van [[hoofdstuk ZZS en overige zorgstoffen](#)] betrokken worden.

Regels voor specifieke ZZS

Voor veel zorgstoffen gelden Europese regels. Bevat een afvalstof een stof die onder het Verdrag van Stockholm is aangemerkt als persistente organische verontreinigende stof (persistent organic pollutant, POP), dan moet de verwerking op de eerste plaats voldoen aan de [POP-verordening](#). In geval van recyclen tot materialen die op de markt worden gebracht (als niet-afvalstof), kunnen de POP-verordening, de [REACH-verordening](#) en productregelgeving beperkingen inhouden voor de aanwezigheid van een zorgstof. In de tweede kolom van onderstaande tabel is aangegeven of de betreffende ZZS is opgenomen in de POP-verordening of op de kandidaten-, restrictie- of autorisatielijst van REACH. Zie ook [[paragraaf 3.2 'wetgeving gericht op uitfasen en beperken van gebruik'](#)] van het van hoofdstuk 'ZZS en overige zorgstoffen'.

Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers

Afvalverwerkers moeten aandacht besteden aan ZZS in de acceptatie- en verwerkingsprocedures (A&V), zie [[Leidraad vergunningverlening](#)]. Bij het aanvragen van een vergunning maken afvalbedrijven en het bevoegd gezag per geval een afweging welke ZZS en andere zorgstoffen relevant zijn in een specifieke situatie. Onderstaand overzicht kan als startpunt worden gebruikt om een indicatie te krijgen welke ZZS aandacht vragen, maar is niet limiterend. ZZS en andere zorgstoffen kunnen al bij lage concentraties relevant zijn voor de wijze waarop afvalstoffen verwerkt kunnen of mogen worden, bijvoorbeeld doordat bij de verwerking emissies naar bodem,

¹ Bron: SGS Intron, 2019, ZZS in afvalstoffen.

water of lucht optreden. Zie ook de webpagina '[aanpak van zeer zorgwekkende stoffen](#)' (IPLO) en de [ZZS-navigator](#) van het RIVM.

Afvalstof of niet-afvalstof

ZZS en overige zorgstoffen kunnen ook relevant zijn bij het beoordelen of sprake is van een afvalstof of niet-afvalstof. Zie hiervoor het [[hoofdstuk afvalstof of niet-afvalstof](#)].

Overzicht van relevante ZZS

Afgewerkte olie betreft zowel minerale als synthetische gebruikte smeer-, systeem- of hydraulische olie. Aardolie en aardolie-derivaten (stoffen die zijn afgeleid van aardolie) zijn natuurlijke grondstoffen die worden gebruikt om olieproducten zoals smeerolie te maken. Aardolie-derivaten zijn veelal als ZZS aangemerkt, omdat ze kankerverwekkende en/of mutagene eigenschappen hebben. Daarnaast kunnen ook andere ZZS aanwezig zijn in afgewerkte olie. Onderstaande tabel geeft een overzicht (niet-limitatief) van ZZS die boven de concentratie-grenswaarde in [[tabel 1](#)] van hoofdstuk 'ZZS en overige zorgstoffen' aanwezig kunnen zijn.

Het betreft een momentopname van beschikbare kennis. Op enig moment kan nieuwe informatie beschikbaar komen, door nieuwe of betere metingen maar ook doordat het gebruik van zorgstoffen in grondstoffen en producten verandert.

ZZS	Regelgeving	Afvalstoffen en omschrijving
2-naftylamine hydrochloride	REACH-bijlage XVII (restrictie 28)	Gebruikt als antioxidant.
4-aminobifenyl	REACH-bijlage XVII (restrictie 15, 28)	Gebruikt als antioxidant.
Benzidine	REACH-bijlage XVII (restrictie 9d, 13, 28)	Als verontreiniging.
Perfluornonaanzuur (PFNA)	REACH-bijlage XIV (vermelding 30)	Als additief.
Polychloorbifenylen (PCB's)	POP-verordening	Als verontreiniging.
Trixylyl fosfaat (TXP)	<ul style="list-style-type: none"> REACH-bijlage XIV (vermelding 47) REACH-bijlage XVII (restrictie 30) 	In smeermiddel voor industrieel gebruik.

6. Overige informatie

6.1 Afvalstofstof of niet-afvalstof

In een circulaire economie gaan zo min mogelijk materialen verloren. Voor steeds meer residuen, gebruikte producten of afvalstoffen wordt een veilige, zinvolle en zo hoogwaardig mogelijke toepassing gezocht. Daarbij wordt steeds vaker de vraag gesteld of een materiaal een afvalstof is, of nog moet blijven. Voor het werken met afvalstoffen gelden namelijk specifieke regels en vaak is ook een specifieke vergunning vereist in verband met de veiligheid voor mens en milieu. Bovendien mag niet zomaar elk bedrijf met afvalstoffen werken en ook bij (grensoverschrijdend) transport is de status van belang.

Het begrip 'afvalstof' moet ruim worden uitgelegd. In beginsel kan elke stof of elk voorwerp een afvalstof zijn, wanneer de houder zich daarvan ontdoet, wil of moet ontdoen. Meer informatie over het zelf maken van deze beoordeling, is te vinden in [[hoofdstuk afvalstof of niet-afvalstof](#)] van het CMP en de [Handreiking afvalstof of niet-afvalstof](#).

Altijd afval

De materialen behandeld in dit afvalplan zijn altijd afval. Echter, na verwerking kan opnieuw gekeken worden naar de afvalstatus van het materiaal. Als bijvoorbeeld na uitsorteren van

eventuele monostromen de vraag afvalstof of niet-afvalstof wordt gesteld, moet daarvoor naar het betreffende keten- of afvalplan van dat materiaal gekeken worden.

6.2 Terugwinnen van kritieke materialen

Kritieke materialen zijn grondstoffen als metalen en mineralen die van significante economische waarde zijn en waarvoor een verlaagde leveringszekerheid bestaat omdat de EU in hoge mate afhankelijk is van niet-EU landen. In sommige afvalstoffen zitten deze kritieke materialen. Uit bepaalde afvalstoffen kunnen deze materialen worden teruggewonnen of zijn daartoe ontwikkelingen gaande. We spreken dan van 'potentieel terugwinbare kritieke materialen'.

Afgewerkte olie bevat naar verwachting geen potentieel terugwinbare kritieke materialen. Deze afvalstof wordt in het rapport 'Terugwinpotentieel secundaire kritieke grondstoffen op basis van afvalplannen in het LAP3' (TNO, 2023) niet genoemd als kansrijke afvalstof hiervoor.

In [[paragraaf 2.3.6 'kritieke materialen en hoogwaardigheid'](#)] van hoofdstuk 'recycling van afvalstoffen' van het CMP staat meer informatie over kritieke materialen in relatie tot afvalverwerking.

6.3 BREF in relatie tot minimumstandaard

De minimumstandaard voldoet aan de BBT-referentiedocumenten (BREFs) die zijn opgesteld in het kader van de Richtlijn industriële emissies (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In het rapport [rapport] is het resultaat van deze toetsing weergegeven.

Deze toets wordt uitgevoerd zodra de minimumstandaarden vaststaan. Dat is pas na het verwerken van de inspraak op het ontwerp-afvalplan.

6.4 Bronvermelding

Voor dit onderdeel van het CMP zijn de volgende documenten gebruikt:

- RoyalHaskoning DHV (2022). [Onderzoek concretisering mate van nuttige toepassing](#).
- TNO (2023). [[Terugwinpotentieel secundaire kritieke grondstoffen op basis van afvalplannen in het LAP3](#)].
- SGS Intron (2019). [ZZS in afvalstoffen – update 2019](#).

Toekomstplannen

Het beleid en de kennis over circulaire economie is in ontwikkeling. Nieuwe beleidsintenties, wijzigingen van bestaand beleid of wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen allemaal leiden tot aanpassingen van het CMP. Het CMP wordt daarom regelmatig geactualiseerd.

Op dit moment worden er geen ontwikkelingen voorzien die kunnen leiden tot wijzigingen in de toetsingskaders van dit afvalplan.

Meer informatie over de ontwikkeling van het CMP en hoe stakeholders daarbij worden betrokken leest u in het [hoofdstuk wat is het CMP](#).